

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร ที่มีสังกัดของโรงพยาบาล แผนกที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์การทำงาน และค่านิยมทางวิชาชีพที่แตกต่างกันและรวบรวมปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการ

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นพยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐ 4 สังกัด รวม 14 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 350 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามค่านิยมทางวิชาชีพ
- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิก
- ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิก

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางการพยาบาลด้านการศึกษาและด้านบริการพยาบาล จำนวน 11 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม เมื่อปรับปรุงแก้ไขจากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับพยาบาลประจำการ ในโรงพยาบาลราชวิถี และโรงพยาบาลเลิดสิน จำนวน 30 คน จากนั้นจึงมาคำนวณหาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบราค (Cronbach's Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 2 เท่ากับ .8966 ตอนที่ 3 เท่ากับ .9755

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองแบบสอบถามที่แจกไปทั้งสิ้น 350 ชุด ได้รับคืน 338 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.57 ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS[®]

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของตัวอย่างประชากร
 - 1.1 พยาบาลประจำการจำนวนสูงสุด ที่ปฏิบัติงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย
 - 1.2 พยาบาลประจำการจำนวนสูงสุด มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี
 - 1.3 พยาบาลประจำการจำนวนสูงสุด ปฏิบัติงานในแผนกคัลยกรรม
 - 1.4 พยาบาลประจำการจำนวนสูงสุด มีค่านิยมทางวิชาชีพในระดับปานกลาง
2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการที่มีสังกัดของโรงพยาบาลต่างกัน รวมทั้งด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานการวิจัย และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิคด้านการประชุมปรึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มสังกัดกระทรวงกลาโหม ส่วนค่าเฉลี่ยการรายงานด้านการประชุมวิชาการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มสังกัดกระทรวงมหาดไทย มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนค่าเฉลี่ยการรายงานด้านการสอนผู้ป่วยและญาติ มีความแตก

ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มสังกัดกระทรวงมหาดไทย มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มสังกัดกระทรวงกลาโหม ส่วนค่าเฉลี่ยการรายงานด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่นักศึกษาพยาบาล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มสังกัดกระทรวงกลาโหมมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มสังกัดกระทรวงมหาดไทย

3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในแผนกอายุรกรรม ศัลยกรรม กุมารเวชกรรม สูติ-นรีเวชกรรม และแผนกหอผู้ป่วยหนัก โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานการวิจัย

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป โดยรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานการวิจัย และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกด้านการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มประสบการณ์ 6-10 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มประสบการณ์ 1-5 ปี

5. ผลสรุปปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการ พบว่า ปัญหาจากหน่วยงานและผู้บริหาร มีการรายงานจำนวนมากที่สุด เรื่องการจัดอัตรากำลังเพื่อการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ ส่วนปัญหาจากพยาบาลประจำการเอง มีการรายงานจำนวนมากที่สุด เรื่องการหาทุนอุดหนุนเพื่อการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

1. การรายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิก

1.1 เมื่อจำแนกการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิก พบว่า พยาบาลประจำการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิก ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาระดับการจัดการงานวิชาการในหอผู้ป่วยของพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร โดยส่วนรวมพบค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (พวงพิศ ชนemann, 2534) จึงเป็นผลสืบเนื่องให้พยาบาลประจำการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิก ตามแนวการบริหารงานวิชาการของหัวหน้าหอผู้ป่วย

เมื่อจำแนกการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกเป็นรายด้าน พบว่าพยาบาลประจำการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิก ด้านการ ประชุมปรึกษา การประชุมวิชาการ การสอนผู้ป่วยและญาติและการจัดประสพ การณ์การเรียนรู้แก่นักศึกษาพยาบาล ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการ รายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและ การวิจัย ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสาคร พุทธปวง (2525) ที่ศึกษา "ความต้องการของพยาบาลที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการ ของคณะพยาบาลศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย" ด้านการสอนภาคทฤษฎี ด้านการสอนภาคปฏิบัติ ด้านการแต่งตำรา และด้านการวิจัย โดยที่พยาบาลมี ความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการด้านภาคปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการแต่งตำราและด้านการวิจัยมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรม วิชาการอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับการศึกษาของ นางนาฏ จงธรรมานู- รักษ์ (2525) ที่ศึกษา "การเปรียบเทียบความคาดหวังและการปฏิบัติจริงของ ครูพยาบาลและผู้บริหารฝ่ายการพยาบาลเกี่ยวกับความร่วมมือในการจัดประสพ- การณ์การเรียนรู้บนหอผู้ป่วยให้กับนักศึกษาพยาบาล" พบว่า ผู้บริหารฝ่ายการ พยาบาลมีค่าคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นผลสืบเนื่อง ให้พยาบาลประจำการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมด้านการจัดประสพการณ์การ เรียนรู้แก่นักศึกษาพยาบาลตามแนวผู้บริหารฝ่ายการพยาบาล ส่วนด้านการวิจัย

นั้นจากการศึกษาของ ชุตติมา ปัญญาพินิจนุกร (2528) เรื่อง "การศึกษาความรู้และความต้องการปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยของพยาบาลประจำการ และอาจารย์พยาบาลที่ปฏิบัติงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข" พบว่า พยาบาลประจำการส่วนใหญ่รู้เรื่องการวิจัยอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า พยาบาลประจำการมีการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการด้านการวิจัย ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

1.2 เปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิก โดยรวมทุกด้าน พบว่า พยาบาลประจำการซึ่งมีสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม รายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับสามารถปฏิบัติได้ในบทบาทอิสระ โดยต้องมีความตั้งใจ มีความคิดริเริ่มและตระหนักถึงความสำคัญในการให้บริการที่ดีแก่ประชาชน และเห็นความสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพการพยาบาล โดยยึดตามแนวนโยบายสาธารณสุขแห่งชาติ และผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของ วรณวิไล จันทราภา (2523) เรื่อง "องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของพยาบาลในประเทศไทย" ที่พบว่า พยาบาลที่ปฏิบัติงานในสังกัดของโรงพยาบาลต่างกัน มีผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในกลุ่มสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงกลาโหม รายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิก ด้านการประชุมปรึกษา การประชุมวิชาการ การสอนผู้ป่วยและญาติ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่นักศึกษา พยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการด้านการประชุมปรึกษาสูงกว่ากลุ่มสังกัดกระทรวงกลาโหม ส่วนกลุ่มสังกัดกระทรวงมหาดไทยมีค่าเฉลี่ยการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการ ด้านการประชุมวิชาการสูงกว่ากลุ่มสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนกลุ่มสังกัดกระทรวงมหาดไทยมีค่าเฉลี่ย

การรายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการ ด้านการสอนผู้ป่วยและญาติสูงกว่ากลุ่ม สังกัดกระทรวงกลาโหม อภิปรายได้ว่าเนื่องจากมีความแตกต่างกันในลักษณะ โครงสร้างการบริหารของแต่ละสถาบัน จึงมีนโยบายและวิธีการปฏิบัติที่แตกต่าง กันไป ดังนั้นการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการต่างสังกัดของโรง- พยาบาล เมื่อจำแนกเป็นรายด้านจึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอุษณีย์ เทพวรชัย (2526) ที่ศึกษา "การเปรียบเทียบขวัญและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระหว่างพยาบาลประจำ การที่ปฏิบัติงานด้านการสอนและด้านบริการ" พบว่าผลการปฏิบัติงานของ พยาบาลประจำการในสังกัดที่แตกต่างกันมีผลการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ส่วน ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่นักศึกษาพยาบาล พยาบาลประจำการ กลุ่มสังกัดกระทรวงกลาโหม มีค่าเฉลี่ยการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมสูงกว่า สังกัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ภัทธา เล็กวิจิตรธาดา (2529) ที่ศึกษา "บทบาทของฝ่ายบริการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้บน หอผู้ป่วยให้กับนักศึกษาพยาบาล" พบว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริงของพยาบาลประจำ การ ในสังกัดของโรงพยาบาลต่างกันมีบทบาทที่ปฏิบัติจริงแตกต่างกัน

1.3 เปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการใน คลินิก โดยรวมทุกด้านและรายด้านพบว่า พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานใน แผนกอายุรกรรม ศัลยกรรม กุมารเวชกรรม สูติ-นรีเวชกรรม และหอผู้ป่วย หนัก รายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยเห็นว่าการที่พยาบาลประจำการจะปฏิบัติกิจกรรม วิชาการในคลินิกไม่ได้ขึ้นอยู่กับแผนกที่ปฏิบัติงาน เนื่องจากพยาบาลประจำการ สามารถปฏิบัติได้ในบทบาทอิสระ โดยต้องมีความตั้งใจ มีความคิดริเริ่มและ ตระหนักถึงความสำคัญในการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวรรณวิไล จันทราภา (2523) ที่ศึกษา "องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน ของพยาบาลวิชาชีพในประเทศไทย" ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานของ พยาบาลวิชาชีพในแผนกที่ปฏิบัติงานจะไม่แตกต่างกัน

1.4 เปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการใน คลินิกโดยรวมทุกด้านพบว่า พยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์การทำงาน

1-5 ปี 6-10 ปี และ 11 ปี ขึ้นไป รายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยเห็นว่า การที่พยาบาลประจำการจะปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิก ไม่ได้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์การทำงานดังการศึกษาของ วรณวิไล จันทราภา (2523) ที่พบว่า ประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันจะมีผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ สุชาติา เสตพันธ์ (2530) ศึกษาเรื่อง "กิจกรรมพยาบาลด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย ของพยาบาลประจำการระดับวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" พบว่า การปฏิบัติกิจกรรม 4 มิติดังกล่าวนี้ ไม่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์การทำงาน

เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า พยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และ 11 ปี ขึ้นไปรายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับการรายงานการปฏิบัติสูงกว่าพยาบาลประจำการที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานสูงย่อมเคยประสบปัญหาในการทำงาน และมองเห็นแนวทางในการค้นคว้า เพื่อการแก้ปัญหามากกว่าผู้ที่ประสบการณ์ต่ำกว่า และโดยที่ผู้ที่มีประสบการณ์มากจะทำให้เกิดความคิด การรับรู้ ทักษะ และ การจูงใจที่แตกต่างกัน (ปรเม สตะเวทิน, 2526)

1.5 เปรียบเทียบการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกโดยรวมทุกด้านพบว่า พยาบาลประจำการที่มีระดับค่านิยมทางวิชาชีพสูง ค่านิยมทางวิชาชีพปานกลาง และค่านิยมทางวิชาชีพต่ำ รายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง เป็นไปตามสมมติฐานที่ว่าพยาบาลประจำการที่มีค่านิยมทางวิชาชีพที่ต่างกันจะ รายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกแตกต่างกัน ทั้งนี้โดยค่านิยมเป็นมาตรฐานในการควบคุมและกำหนดเป้าหมายแนวทางของพฤติกรรม และ เป็นแกนกลางอันมั่นคง ถาวร ในการสร้างเสริมแรงจูงใจ ทักษะ ความสนใจ และความตั้งใจ ซึ่งจะนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับค่านิยม

(ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2526) ดังนั้นค่านิยมจึงเป็นตัวแปรจากบุคคลที่มีอิทธิพลผลักดันให้เกิดพฤติกรรมที่สอดคล้องกับค่านิยม (ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 2523)

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่าพยาบาลประจำการที่มีค่านิยมการวิชาชีพสูง ค่านิยมทางวิชาชีพปานกลาง และค่านิยมทางวิชาชีพต่ำ โดยส่วนรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพยาบาลประจำการในกลุ่มค่านิยมทางวิชาชีพสูงมีค่าเฉลี่ยของการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมสูงกว่าพยาบาลประจำการ กลุ่มที่มีค่านิยมทางวิชาชีพต่ำ และพยาบาลประจำการในกลุ่มค่านิยมทางวิชาชีพสูงมีค่าเฉลี่ยของการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมสูงกว่าพยาบาลประจำการกลุ่มที่มีค่านิยมทางวิชาชีพปานกลาง อภิปรายได้ว่า ค่านิยมทางวิชาชีพเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการ ดังการศึกษาของนิภา คิตประเสริฐ (2526) พบว่า ค่านิยมทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก กับค่านิยมทางบริการ

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน การรายงานการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ด้านการประชุมปรึกษา ด้านการประชุมวิชาการ ด้านการวิจัย และด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่นักศึกษาพยาบาล ของพยาบาลประจำการกลุ่มค่านิยมทางวิชาชีพสูง และกลุ่มค่านิยมทางวิชาชีพปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพยาบาลประจำการกลุ่มค่านิยมทางวิชาชีพสูง มีการรายงานการปฏิบัติสูงกว่าพยาบาลประจำการกลุ่มค่านิยมทางวิชาชีพปานกลาง อภิปรายได้ว่ากิจกรรมด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่กระทำเพื่อการพัฒนาตนเอง ซึ่งพยาบาลประจำการต้องมีการตระหนักและเห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเอง จึงมีความเกี่ยวข้องกับการเกิดค่านิยมทางวิชาชีพ

2. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการ

2.1 ปัญหาจากหน่วยงานและผู้บริหาร

2.1.1 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง พยาบาลประจำการระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด คือ "การจัดอัตรากำลังเพื่อการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ" อภิปรายได้ว่า ปัญหาด้านการขาดอัตรากำลังเพื่อการปฏิบัติงานนั้น เป็นปัญหาที่พยาบาลประจำการรายงานปัญหาจำนวนมากที่สุด เนื่องจาก ปัญหาการขาดบุคลากรพยาบาลนี้มีมานาน โดยเฉพาะโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร โดยที่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ จึงยากต่อการแก้ไขในระยะเวลาอันสั้น แต่มีแนวทางในการบรรเทาปัญหานี้ได้ เมื่อพยาบาลประจำการเห็นความสำคัญของกิจกรรมการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง และปฏิบัติกิจกรรมเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลกระทบยาวในการนำเสนอถึงความสำคัญของวิชาชีพพยาบาลต่อการพัฒนาประชาชนในชาติด้านสุขภาพอนามัย

2.1.2 การประชุมปรึกษา พยาบาลประจำการระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด คือ "นโยบายของฝ่ายการพยาบาลเกี่ยวกับการจัดการประชุมปรึกษา" อภิปรายได้ว่าปัญหานี้ช่วยชี้ให้ฝ่ายการพยาบาลเร่งกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการจัดการประชุมปรึกษาในหน่วยงาน

2.1.3 การประชุมวิชาการ พยาบาลประจำการระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุดคือ การสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อการจัดประชุมวิชาการ" อภิปรายได้ว่า ปัญหานี้เป็นแนวทางสำหรับฝ่ายการพยาบาลในการสนับสนุนให้มีการจัดการประชุมวิชาการขึ้นในหน่วยงานเพิ่มขึ้น และนำเสนอต่อผู้บริหารถึงความต้องการในเรื่องการประชุมวิชาการ

2.1.4 การวิจัย พยาบาลประจำการระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุดคือ "การบริการให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญการวิจัยทางการพยาบาล" อภิปรายได้ว่า เนื่องจากพยาบาลประจำการมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในระดับน้อย (ชุดิมา ปัญญาพินิจนุกร, 2528) ดังนั้นจากปัญหาที่พบนี้แนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการด้านการวิจัยของพยาบาลประจำการ คือ การจัดผู้เชี่ยวชาญการวิจัยทางการพยาบาลเพื่อเป็นที่ปรึกษาบริการแก่พยาบาลประจำการ

2.1.5 การสอนผู้ป่วยและญาติ พยาบาลประจำการ ระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด คือ "การสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อการผลิตสื่อการสอน" อภิปรายได้ว่า ปัญหาช่วยชี้ฝ่ายการพยาบาล นำเสนอปัญหาต่อผู้บริหารและจัดสรรงบประมาณเพื่อการผลิตสื่อการสอน ซึ่งจะส่งผลให้การสอนผู้ป่วยและญาติมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.1.6 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่นักศึกษา พยาบาล พยาบาลประจำการระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด คือ "การจัดอัตรากำลังปฏิบัติงานรองรับการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล" อภิปรายได้ว่า ฝ่ายการพยาบาลและฝ่ายการศึกษาพยาบาลต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดมากขึ้น ตลอดจนการประชุมชี้แจงหน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลประจำการที่มีต่อการศึกษาพยาบาล เพื่อการเข้าใจที่ตรงกันและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

2.2 ปัญหาจากพยาบาลประจำการเอง

2.2.1 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง พยาบาลประจำการระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด คือ "ความสามารถในการเขียนบทความ เอกสารทางวิชาการ" อภิปรายได้ว่า จากปัญหานี้เพื่อพัฒนาการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกของพยาบาลประจำการ ผู้บริหารการพยาบาล จึงควรจัดอบรมเทคนิคเกี่ยวกับการเขียนบทความและเอกสารทางวิชาการขึ้น โดยเน้นเชิงปฏิบัติการ

2.2.2 การประชุมปรึกษา พยาบาลประจำการระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด คือ "ทักษะในการพูด เสนอความคิดเห็นและโน้มน้าวให้มีความคิดเห็นคล้อยตาม" อภิปรายได้ว่าจากปัญหา ผู้บริหารการพยาบาลควรจัดประชุมเป็นกลุ่มย่อย และเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่

2.2.3 การประชุมวิชาการ พยาบาลประจำการระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด คือ "จำนวนบุคลากรมีความจำกัด" อภิปรายได้ว่า จากปัญหาผู้บริหารการพยาบาลควรจัดและสนับสนุนให้

จัดประชุมวิชาการในทุกหน่วยงาน โดยสร้างแรงจูงใจให้พยาบาลประจำการ แสดงความเสียสละด้านเวลาเพื่อมาเข้าร่วมประชุมวิชาการ

2.2.4 การวิจัย พยาบาลประจำการระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด คือ "การหาทุนอุดหนุนเพื่อการวิจัย" อภิปรายได้ว่า ผู้บริหารการพยาบาลควรประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับทุนอุดหนุนการวิจัยในทุกหน่วยงาน ตลอดจนชวนขอหาแหล่งทุนอุดหนุนมาสนับสนุนการวิจัย

2.2.5 การสอนผู้ป่วยและญาติ พยาบาลประจำการระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด คือ "ปริมาณผู้ป่วยในความรับผิดชอบมีจำนวนมาก" อภิปรายได้ว่า โดยที่ปัญหาเรื่องงานล้นมือ เป็นปัญหาที่แก้ไขได้ แต่เป็นระยะยาว โดยที่พยาบาลประจำการให้การสอนผู้ป่วยและญาติอย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้อัตราการกลับเป็นซ้ำของโรคลดลง จึงจะทำให้ปริมาณผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลลดลง

2.2.6 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ นักศึกษา พยาบาล พยาบาลประจำการระบุปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด คือ "ความสามารถด้านความรู้และทักษะในการปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะสาขา" อภิปรายได้ว่า จากปัญหานี้ ชี้ชวนให้ผู้บริหารการพยาบาลควรจัดอบรมในระหว่างการปฏิบัติงานเป็นระยะ เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะในการปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะสาขา

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ผู้บริหารทางการพยาบาล

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า พยาบาลประจำการระบุปัญหาเกี่ยวกับความสามารถและทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมผู้บริหารทางการพยาบาล จึงควรจัดการอบรมระยะสั้น โดยมุ่งเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและทักษะในหน่วยงาน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า พยาบาลประจำการระบุปัญหาเกี่ยวกับการหาทุนอุดหนุนเพื่อการวิจัย ผู้บริหารทางการพยาบาล จึงควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับทุนอุดหนุนเพื่อการวิจัย และสนับสนุนด้านวิจัย

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า พยาบาลประจำการระบุปัญหาความต้องการด้านการกำหนดกิจกรรมวิชาการในคลินิกเป็นนโยบายของฝ่ายการพยาบาล ผู้บริหารทางการพยาบาลจึงควรสนับสนุนกิจกรรมวิชาการในคลินิกระดับปฏิบัติการเป็นนโยบายของฝ่ายการพยาบาล

2. พยาบาลประจำการ

2.1 พยาบาลประจำการควรปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกในระดับที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อร่วมกันพัฒนาบริการการพยาบาลและพัฒนาวิชาชีพพยาบาล ซึ่งเป็นหน้าที่ของพยาบาลประจำการทุกคน

3. สถานศึกษาพยาบาล

จากผลการวิจัยพบว่า พยาบาลประจำการมีการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกระดับปานกลางถึงน้อยในบางกิจกรรม

3.1 พัฒนาการสอนเกี่ยวกับการวิจัย โดยเน้นให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 พัฒนาทัศนคติของนักศึกษาพยาบาลให้เห็นความสำคัญของการปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกระหว่างให้บริการพยาบาลและมีการติดตามประเมินผลในระยะเวลาที่สามารถจะกระทำได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. วิเคราะห์การปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิกเพื่อการพัฒนาวิชาชีพของพยาบาลประจำการ

2. ศึกษาและเปรียบเทียบกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารพยาบาลและกิจกรรมการพัฒนาตนเองของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร

3. การพัฒนารูปแบบเพื่อการเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมวิชาการในคลินิก ของพยาบาลประจำการ